

Redegørelse om inspektion i Nykredit Bank A/S (nedskrivninger på svage erhvervs kunder)

Indledning

Finanstilsynet gennemførte i februar 2019 en inspektion af Nykredit Banks håndtering af nedskrivningsreglerne.

Formålet med inspektionen var at vurdere, om bankens nedskrivningsmetode levede op til regnskabsreglerne, så nedskrivningerne var tilstrækkelige. For de udlån, hvor banken beregnede nedskrivningen ud fra individuelle metoder, tog Finanstilsynet stilling til, om beregningerne indeholdt relevante scenarier, og om vægtningen af disse virkede retvisende.

Sammenfatning og risikovurdering

Finanstilsynets vurdering af bankens nedskrivningsmetode byggede på en gennemgang af en tilfældig stikprøve af 68 udlån på mindst 2 mio. kr. til svage erhvervs kunder, der primært var defineret ved at være placeret i den svage del af stadie 2 (betydelig stigning i kreditrisikoen og en sandsynlighed for tab på over 5 pct.) eller i stadie 3 (kreditforringet). Derudover gennemgik Finanstilsynet udvalgte forretningsgange.

Finanstilsynet vurderede, at nedskrivningen skulle være højere eller lavere end bankens nedskrivning i 30 pct. af de udvalgte sager. Gennemgangen indikerede, at der pr. 30. september 2019 var et mernedskrivningsbehov på netto 68 mio. kr. på den gruppe af udlån på 3,9 mia. kr., hvorfra stikprøven var udtaget.

Årsagen var blandt andet, at 22 ud af de 68 udlån var placeret i et forkert stadie pr. 30. september. Det skyldes, at banken manglede at implementere flere dele af regnskabsreglerne og havde besluttet nogle metoder, der ikke var hensigtsmæssige, og at der var mange datafejl. Banken fik påbud om at sikre, at udlån var placeret i de korrekte stadier.

Banken manglede at implementere flere dele af reglerne. Bl.a. skal en kundes væsentlige kontraktbrud (overtræk eller restancer) eller sandsynlige konkurs føre til, at kunden er kreditforringet og derfor skal placeres i stadie 3. Desuden skal en kunde som udgangspunkt placeres i den svage del af stadie 2, når kundens 12-måneders PD (sandsynlighed for default) er over 5 pct. Banken havde ikke implementeret disse regler pr. 30. september 2018.

Bankens individuelle beregninger af nedskrivningen var standardiseret og tog bl.a. ikke højde for, at tabsrisikoen i nogle tilfælde var langt højere end i standardscenarierne på grund af sandsynligheden for et forceret salg af sikkerheder. Herudover skulle banken i højere grad have tilbagediskonteret værdien af sikkerheder. Banken fik påbud om at sikre, at nedskrivningsberegningerne tog højde for scenarier med forceret salg af sikkerheder og for nødvendige tilbagediskonteringer.

Datafejl var også en hyppig årsag til, at udlånskunderne var placeret i det forkerte stadie. F.eks. manglede banken i flere tilfælde at konstatere, at der var indikation for kreditforringelse (OIK), eller OIK var ikke korrekt registreret i systemerne. Det førte til fejl i nedskrivningen for de enkelte sager. Banken var opmærksom på dette og havde derfor indført en metode med kvartalsvise automatiske datakørsler for at konstatere OIK på kunder med længerevarende overtræk. Ved de automatiske OIK-registreringer blev kundernes risikoklassifikation (rating) ikke samtidig ændret. Metoden betød, at banken i nogle tilfælde fik nedskrevet for lidt og i andre tilfælde for meget. Banken fik påbud om at konstatere OIK i henhold til regnskabsreglerne samt at sikre retvisende rating.

Banken havde også konstateret, at der var en del tilfælde, hvor grundlaget for nedskrivningsberegningen ved en fejl ikke var lavet. Banken beregnede derfor nedskrivningen automatisk, men anvendte i nogle tilfælde en statistisk nedskrivningsmodel i stedet for den individuelle model, som banken sædvanligvis anvendte for disse udlån. Det førte til for små nedskrivninger, og banken fik påbud om at ændre metoden.

Finanstilsynet vurderede, at observationerne ved inspektionen kunne indikere, at banken havde problemer med styring af modelrisici for metoder og de modeller, den ikke har tilladelse til at anvende til kapitalkravsopgørelser. Banken fik påbud om at vurdere behovet for forbedringer af sin hidtidige modelrisikostyring og vurdere behovet for et tillæg ved solvensbehovsopgørelsen.

Desuden indikerede de mange forskellige typer af fejl i data, at banken kunne have et generelt problem med datagovernance. Banken fik derfor påbud om at vurdere behovet for forbedringer af sin datagovernance og vurdere behovet for et tillæg ved solvensbehovsopgørelsen.

Indtil banken har vurderet behovet for forbedringer af modelrisikostyringen og datagovernance samt behovet for solvensbehovstillæg, skal banken afsætte et tillæg på mindst 500 mio. kr. ved solvensbehovsopgørelsen. Finanstilsynet har opgjort dette tillæg med udgangspunkt i tillæggene for andre store banker med sammenlignelige mangler. Tillægget forøgede ikke bankens samlede solvensbehov, da banken havde et forsigtighedstillæg, der ikke var afsat til at dække konkrete risici, og som kunne reduceres med 500 mio. kr.

Intern revision medtog i protokollatet for årsregnskabet 2018 ikke bemærkninger med relevans for bestyrelsen, hvis forholdet tidligere var rapporteret til bestyrelsen via revisionsrapporter eller andre funktioner i banken. Det betød, at årsprotokollatet gav bestyrelsen det indtryk, at der ikke var fejl og mangler, og at nedskrivningsreglerne var implementeret korrekt. Finanstilsynet gav påbud om, at alle bemærkninger med relevans for bestyrelsen skal fremgå af protokollen og opsummeres i årsprotokollatet med en status.

Hertil kom, at observationer i revisionsrapporterne, der tidligere var rapporteret til ledelsen, ikke havde samme omfang eller væsentlighed, som Finanstilsynets observationer. Finanstilsynet fandt ved inspektionen også væsentlige fejl og mangler, som hverken Intern revision eller andre funktioner i banken havde fundet. Finanstilsynet gav påbud om, at omfanget og dybden af Intern revisions arbejdshandlinger for nedskrivninger af udlån skal være tilstrækkelige.